

Psykiatri, habilitering och hjälpmedel

Verksamhetsområde hjälpmedel

Mikael Reingsdahl
Verksamhetschef Hjälpmedel
040/675 31 28
mikael.reingsdahl@skane.se

Datum 2022-10-24

Komplettering av ärende inför nämndbeslut

Ärendet gällande tyngdtäcken är planerat för beslut i PHH nämnden den 10 november. Beredningen har önskat kompletteringar av ärendet på två punkter:

- 1) Komplettering av beslutsunderlag med förslag till plan för avveckling av tyngdtäcken som förskrivningsbart hjälpmedel.
- 2) Komplettering och förtydligande avseende konsekvenser vid avveckling av tyngdtäcken (diagnoser som bedöms bli svårare att lindra/bota utan tyngdtäcken).

Allmänt om rekommendation från MTP rådet

MTP rådets rekommendation till regionerna att avstå från att förskriva tyngdtäcken bör kompletteras med förtydligandet att rekommendationen avser förhållandet att produkten finansieras av offentliga medel och inte användningen av tyngdtäcken i sig. För de individer som upplever att produkten fungerar väl kan därmed egen finansiering vara lämplig eftersom tillståndets svårighetsgrad bedöms vara låg.

Plan för avveckling av tyngdtäcken som förskrivningsbart hjälpmedel

Vid beslut att avveckla tyngdtäcken behövs även ett beslut om en plan för detta. Planen ska innehålla tidsram från beslut till att förskrivning upphör och hur hanteringen ska ske framöver.

Idag finns cirka 7200 tyngdtäcken ute hos patienter som är 20 år eller yngre. Samtliga tyngdtäcken har förskrivits och finansierats av Region Skåne. Det finns även en mindre volym (50-80) tyngdtäcken på lager eller i omlopp via förskrivare och rekonditionering (tvätt).

De regioner som fattat beslut om avveckling har låtit patienterna i stor utsträckning få behålla de tyngdtäcken som förskrivits. Att samla in använda tyngdtäcken för att skrota bort dessa medför en ökad kostnad (hantering, tvätt mm.) till ingen nytta samt ökat missnöje hos de patienter som idag har tyngdtäcken.

Skånes kommuner har inte kunnat enas om en avveckling då man har olika syn på effekten. Det innebär att kommunerna kommer behålla anvisning och tyngdtäcken ytterligare en tid.

Förslag till plan

Efter beslut har fattats av nämnden att avveckla tyngdtäcken, så ger man en respit på minst tre månader innan verkställande av att ta bort anvisningarna och upphöra med förskrivningar inom Region Skåne. Detta medför att eventuellt lager av nya/rekonditionerade tyngdtäcken hinner förskrivas till patient.

De täcken som finns ute hos patienter behöver hanteras och förslaget är att låta patienterna behålla sina förskrivna tyngdtäcken genom att man skriver under en förbindelse gällande ansvaret. Region Halland, Stockholm, Gotland med flera har genomfört detta.

Det kommer eventuellt att finnas tyngdtäcken där patienterna inte önskar ta över dessa och detta får man hantera i ett senare skede beroende på hur många det blir.

Förtydligande konsekvenser

Med anledning av Medicintekniska produktrådets (MTP-rådet) beslut om att gå ut med en rekommendation till regionerna att inte längre subventionera tyngdtäcken, har en expertgrupp i Region Skåne sammanställt möjliga konsekvenser för patienter om tyngdtäcken inte längre kan förskrivas som hjälpmedel.

Expertgruppen bakom underlaget har utgjorts av arbetsterapeuter och yrkesföreträdare från verksamheterna Habilitering barn och unga, Barn- och ungdomspsykiatri BUP samt medarbetare från Hjälpmedelsverksamheten.

I dag kan tyngdtäcke förskrivas för att förbättra sömn hos patienter med både motorisk och psykisk oro. Motorisk och psykisk oro har betydande inverkan på flera vitala områden i livet såsom sociala relationer och skolgång. Patientgruppen är extra sårbar för sömnproblematik då det förstärker befintliga symptom, vilket ytterligare försämrar grundtillståndet.

Sömnproblematik har även negativ inverkan på möjligheten för patienterna att tillägna sig annan vård, eller fullfölja behandlingar där förbättrad sömn är en viktig del i den totala insatsen.

Vården har ett stort inflöde av patienter med sömnsvårigheter till följd av motorisk och psykisk oro. Beprövad erfarenhet bland arbetsterapeuter visar att tyngdtäcke förbättrar sömnen för denna målgrupp. Det är en viktig del i de insatser som idag kan erbjudas vid sömnsvårigheter. Tyngdtäcke är en del i insatser som provas innan eventuell medicinering sätts in. Utan detta alternativ finns en risk att läkemedelsförskrivning kommer att öka för

patienter som annars hade klarat sig utan. I de fall där medicinering är nödvändig kan tyngdtäcke ordinerats i ett tidigare skede. Processen att ställa in medicinering kan vara tidskrävande och ett tyngdtäcke kan till exempel möjliggöra för patienten att upprätthålla skolgång under tiden.

Om regionen slutar subventionera tyngdtäcken kommer patienterna antingen att behöva vara utan hjälpmedel eller själva välja ut och finansiera lämplig produkt på konsumentmarknaden. Sistnämnda medför en kostnad som alla inte har råd med. Utprovning av tyngdtäcke kräver arbetsterapeuternas särskilda kompetens och bör följa en strukturerad utprovningsprocess, där det vanligtvis ingår möjlighet att prova och byta som ett led mot att hitta den produkt som har bäst effekt. När patienterna hänvisas till marknaden på egen hand minskar arbetsterapeuternas yrkesspecifika handledning och kontroll över vilken produkt som väljs, vilket ökar risken att insatsen inte får optimal effekt.